

REDACȚIA:

și  
ADMINISTRAȚIA:  
Batthyányi uțea Nr. 2

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurese, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

# BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL  
ABONAMENTULUI:PENTRU  
AUSTRO-UNGARIA:Pe un an: 10 cor.  
Pe 1/2 an: 5 cor.PENTRU ROMÂNIA ȘI  
STRĂINĂTATE:Pe un an 14 franci.  
Pe 1/2 an 7 franci.Telefon pentru oraș și  
comitat Nr. 266.

## Religiositatea clasei culte.

Însfârșit a sunat și un glas din afară, care se ocupă cu religiositatea clasei noastre culte. »Tribuna« a luat cuvântul și după ea celelalte ziare, dar mai ales discuțiunea particulară, pretutindenea unde să întâlnesc doi sau trei, discută chestia. Și acesta este semn bun, dovada cea mai eclatantă, că Tribuna a nimerit pulzul sentimentului comun, care cere mai multă religiositate dela clasa intelectuală.

Nu este suficient numai interesul de viața constituțională, care oferă drepturi de dispoziție în biserică, că aceasta încă nu este religiositate, ci convingeri religioase și manifestarea acelor convingeri în practica vieții religioase, prin participarea la cultul divin și împărtășirea cu cele sfinte.

Necesitatea harului Dumnezeuesc ce se revarsă prin împărtășirea cu cele sfinte se simte numai acolo unde sunt convingeri despre grația divină sfântitoare, drept aceea acele convingeri trebuiesc formate și întărite pe cale educativă prin oficiul pastoral.

Acest oficiu pastoral a fost la noi, mult neglijat de aici provine instreinarea intelectualilor dela viața internă religioasă și închinarea idolilor streini ai filozofiei religioase. Să ne recunoaștem acest păcat.

Când ni se ofere acum deșteptarea simțului religios, avem să ne folosim de toate mijloacele pastorale pentru alimentarea și dezvoltarea lui, ca fiii bisericii însătoșați de mângăere sufletească să afle în biserică aceea mângăere și întărire în credință, că religiunea este garanța vecinicii noastre.

Din acest punct de vedere am purces atunci când am condamnat pe ceice din neștiință înăspriau relațiunile între intelectuali și cler și am susținut, că cu îngăduințe față de curentele ce să ivesc să cercăm a delătură punctele de neînțelegeri și să cultivăm raporturile bune cu intelectuali, ca aceștia să se simță bine în sinul bisericei.

Dar n'avem să ne mărginim numai la aceste forme convenționale și numai la ținerea de biserică națională și constituțională pentru că servește interesele naționale și interesele personale, va se zică că biserică se servească numai de un mijloc, ci însași biserică să fie scop, căci ia tinde idealurile morale, pe cari să poate zidi o societate. Omul să aibă credința în Dumnezeu că unde este

credință acolo este și curățenie în simțiri și gândiri. Atunci nu va fi în biserică numai în sinoade, la exercierea drepturilor și la sărbători împărătești, mulțime strălucită în podoabe, ci în zile de posturi la sfântul potir. Religiositatea unui popor nu se judecă după cercetarea adunărilor bisericesti și a serviciilor divine externe la cari lumea merge și din alte interese ci după numărul celor mărturisiti și cuminecați. Noi trebuie să aducem pe intelectualii noștri acolo ca să se mărturisească și cuminece și numai atunci putem vorbi de clasă intelectuală religioasă.

Fapt e, că intelectualii noștri țin la biserică lor națională, dovadă fundațiunile și fondurile câte s'au făcut prin intelectuali și și zelul cu care apără ei instituțiunile bisericesti; dar la dogmele bisericei nu țin. Cum le-a fost adecă educația. Ce s'a sămănat aceea a răsărit.

Să zice, că dogmele sunt formule venerabile antiquate, cari nu mai au loc în gândirea modernă. Dar uite, că aflăm în lumea streină credința în dogme chiar la clasele cele mai culte, drept dovadă că dogma încape bine cu cultura și nu află intrare numai acolo unde cultura este unilaterală raționalistă. Nu credem să poată cineva susține, că clasa intelectualilor noștri ar fi mai cultă decât clasa aristocrației intelectuale care crede în dogmele bisericei sale și le urmează lor în manifestarea vieții religioase.

Aceasta clasă intelectuală religioasă, care prin exemplul ei să premeargă poporului de rând în religiositate ne lipsește nouă, intelectualii noștri nu să mărturisesc și nu se cuminecă și poporul care în mărturisire și cuminecare vede întrupată religiositatea, nu află îndemn extern spre religiositate. Dacă intelectualii noștri însă ar premerge cu exemplul, i-ar urmă poporul mai dinadins.

Să nu ne mirăm însă de intelectualii noștri căci așa au fost crescuți ci să ne îndeplinim noi datoria noastră crescând prin catehizări nu numai o generație bisericescă ci și religioasă. Atunci va fi gustat și sfântul potir în bisericile noastre și vom putea vorbi despre clasa intelectuală religioasă.

Să nu uităm că numai popoarele religioase au viață.

## „Părerii curioase.“

Sub acest titlu publică „Un cleric indignat din Transilvania“ un articol polemic, în *Telegraful Român* nr. 81 a. c.

Articolul polemic combate opiniile arhimandritului *I. Scriban* și susține părerile profesorului de economie politică *A. C. Cuza* în chestiuni bisericești; din incidentul apariției broșurii „*Materii bisericești*“ (Pitești 1910) prin care distinsul teolog răspunde savantului literat și om de știință.

Nu am la îndemână broșurile, dar cunosc din scrieri pe cei doi bărbați distinși, fiecare în specialitatea sa și folosindu-mă de citațiunile „Unui cleric indignat“, citații pe cari se încearcă să le combată.

„Clericul indignat“ relevază, ca scrierea părintelui arhimandrit *Scriban* se ocupă cu scăderile ce există în biserica ortodoxă orientală a căror obârșie o află autorul în amestecul statului în trebile bisericești spre deosebire de biserica apusană, care conservându-și independența sa de puterea statului, își îndeplinește mai bine misiunea... pelângă această calamitate a eșit la iveală și alt rău, care stă în nizuința de a se introduce în sinoade și consistorii preoți de mir și chiar și element laic, precum propune dl *A. C. Cuza*, după felul bisericii din Transilvania (recte Ungaria.“)

„Lucru surprinzător și supărăcios este—reflectează criticul, — că autorul broșurii exagerează în a dovedi, că în biserica ortodoxă nu mai e nimic bun și că stările „mizerabile“ în ea vor trage după sine cu siguranță distrugerea ei.“

Ne oprim aici!

Dacă e vorba de exagerare, exagerează „clericul indignat“, căci nu e vorba de biserica ortodoxă, ci de bisericile ortodoxe cum sunt cele din Rusia, cu cap civil (tarul); cea din Constantinopol care nu vestește iubirea lui Hristos. ei ura și vrajba bizantină; iar în ce privește biserica din România e de notorietate publică, că ființa ei canonică și organizarea ei apostolică a fost primejduită de reforma ministrului *Haret* ceea-ce trebuie să știe nu numai colaboratorii ei și cititorii *Telegrafului Român*.

„Consistorul superior bisericesc“ o inovațiune, care până în prezent nu a existat în România, se compune din membri, iar Sf. Sinod, are numai 16 membri, ea cel mai înalt for bisericesc și poate fi majorizat de consistor; pe când: Libertatea bisericii este cuprinsă în așezămintele ei și numai biserica ca liberă este biserica lui Hristos. Autonomia bisericii este instituțiune canonică și în puritatea acestei canonicității zace libertatea ei, (\*) ceea-ce e caracteristic în organizarea bisericii noastre și lipsește în.. „prepunerea“ d-lui *A. C. Cuza*.

Este adevărată și aserțiunea părintelui arhimandrit *Scriban*, că biserica catolică fiind independentă de stat are mai mare autoritate dar și mai multe și mai

temeinice succese, nu în ce privește puritatea credinței ei în cuceririle apostolice ale clerului.

„Pe sfântul marele împărat Constantin să-l învinuie autorul broșurii, că prin el s'ar fi introdus „vițiul de naștere“ al bisericii orientale — se miră criticul — deși este adevărat, că prin faptul, că creștinismul a ajuns religione de stat, și-a pierdut în mare parte caracterul apostolic, devenind o forță lumească, pe când Mântuitorul a propovăduit, că „împărăția mea nu este din lumea aceasta“...

„Oare mai are drept la existență o biserică cu un așa cler?“ se întreabă arhimandritul *Scriban* vorbind de clerul actual din România — *pro domo* — iar „clericul indignat“ ia asupra-și această „discalificare“ Discalificarea nu se adresează bisericii eterne, ci clerului, care trebuie să se primenească prin credință, educație și cultură, pentru împlinirea misiunii sale apostolice.

Dacă te supără ochiul tău, scoate-l...

## Alcoolismul.

Un erou modern.

- de

*R. Herod*

Da îndată ce s'au dovedit relele efecte ale alcoolismului, s'a căutat în toate țările și în timpuri diferite înlăturarea cauzei.

Opiniile și încercările în această privință au fost foarte deosebite. Sunt bine cunoscute între ele: temperanța și îndreptarea alcoolismului prin legi, fără ca vreuna din ele să dea bune rezultate. Măsura cea mai mare eficace este abstenența și aceasta o probează ridicarea nivelului moral și material, în țările unde a pătruns mai de timpuriu. Abstenenței de pe întreg pământul se ridică la câteva milioane, grupați în diferite societăți între cari cea mai însemnată și cea mai cunoscută e Ordinul *B. T.*

Ori cum (care ar fi societatea), e de menționat că și mișcarea antialcoolică a avut eroi, cuvânt care în evoluția lui a căpătat înțelesuri diferite. Pe cât de bine înseamnă, mare luptător, mare masacrator de oameni, — și aceasta e ideea ce se deșteaptă în majoritatea creierilor, — tot pe atât mai înseamnă și omul de bine, omul de datorie, care se sacrifică pentru o casă nobilă, care lasă după el luminosul exemplu al unei vieți pasionate pentru bine.

Una din cele mai mari, mai atrăgătoare figuri, în această serie, este aceea a călugărului irlandez mort acum 50 ani, părintele *Theobald Mathew*. Numele său nu deșteaptă amintiri, ci e uitat acela care pasionă Europa și America, care fu venerat ca un sfânt care fu idolul și liberatorul a milioane de oameni. Originar din Irlanda, aparține rasei celtice, a cărei calități le duse la perfecție. Născut la 10 oct. 1790 la *Tomastown*, din familie săracă procură unica bucurie a mamei sale, de a intra în cler. Îndată după terminarea studiilor secundare, se înscrie în seminar. Nu-și isprăvi nici pe cele teologice și veni, să bată la poarta mănăstirii din *Kilkeny*, unii spun din umilință, alții ca să scape de severul regulament al seminarului. La 1814 primi numirea și-și începă misiunea în acest

\*) Vezi serie de articoli: *Chestiunea bisericii din România și autonomia bisericii noastre* de *Dr. N. Bălan*.

\*) *Biserica și Școala* nr. 4. a. c.

ordin vestit al Capucinilor, (fondat de St. François d'Assise în sec XIII).

După un stagiul foarte scurt la Kilkenny, trecu la Lork, unde trebuia să trăiască cea mai mare parte din viață, și în puțin timp, prin mărinimia și iubirea nețărmurită pentru omenimea suferindă, câștigă încrederea și afecțiunea parohienilor, deși în evartirele bogate era puțin cunoscut. Inima și punga sa, erau deschise tuturor nenorociților. Când lângă patul de suferință apărea corpul său înalt, figura sa inteligentă, durerile se micșorau în timp ce punga părintelui aducea puțină ușurare în locuința sărmanului, vocea sa care vorbea de „Credință, Iubire Speranță“ invioră inimile pătrunse de nenorocire. Irlanda în această epocă era cuprinsă de un vițiu spăimântător — beția — rău care nu era localizat în Irlanda. Deși populațiunea suferea din cauza relei situațiuni politice, și puținului teren de exploatat, totuși alcoolul îi infundă mai adânc.

Cea mai mare parte din produsul câmpurilor lor — cartofii — și cu câțiva franci scoși din vânzarea unui porc, treceau debitantului de alcool.

Adevărata lepră — beția — câștigase întreaga populațiune fărănească și pe toți lucrătorii orașelor. Rasa irlandeză era amenințată, să piară în mijlocul disprețului universal. Părintele Mathew, care iubea poporul mai mult ca pe sine însuși, adesea era mișcat de acest trist viitor.

Orașul Cork, era atunci sediul unei mici asociațiuni de misionari englezi, cari pe lângă doctrina, ce cautau să o răspândească cât mai mult „Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși“ mai erau și abstinencei.

Fără a se preocupă de celelalte dificultăți, fondară o societate de abstinence; erau însă veniți ca să propage o doctrină așa radicală. Irlandezilor totdeauna disprețuitori pentru tot ce venea din Anglia. Descurajați își aruncară privirile asupra părintelui Mathew. Acesta ezită un moment și o lungă luptă ia loc în inima-i. Răul era prea înrădăcinat și credea, că rezultatul acestei mișcări va fi spre rușinea propovăduitorului ei. Pe de altă parte vedeă poporul său îndobitocit de alcool, atâtea lacrimi, atâtea ruini, înaintea cărora bunăvoia sa, rămăsese până atunci neputincioasă, — încât ce-i trebuia să nu încerce? Se decise la 10 sept. 1838, când avea 48 ani și după ce-și expuse planurile sale de abstinence totală, în care exemplul era o condițiune indispensabilă, și înscrierea în registrul preparat când nici cuvintele „Aide, în numele lui D-zeu“, nu lipseau.

Unii din asistenți se și înscrieră, alții plecară protestând contra acestei pretinse nebunii; iar a doua zi noutatea se răspândi în Cork. Săracii primiră totul cu sfântă încredere. Când ei mai auziră Dumineca viitoare că numai abstinencea îi va scăpa de vițitul lor, că ea era necesară, ascultând cuvintele pronunțate cu atâta convingere de idolul lor, aleargă adesea cu lacrimi în ochi la părinte, pentru a-și lua angajamentul.

Exemplul dat fu molipsitor. Cu o iuțeală ce explică personalitatea extraordinară a părintelui Mathew, sute de numiri, acopereau din zi în zi, registrele acelei societăți. Pe măsură ce abstinencea triumfă, entuziasmul părintelui se mărea. Vocea sa avea accente mai pătrunzătoare, când el predică maselor, lacome de a-l ascultă și de a-i urmă binecuvântările abstinencei. Succesul creștea și la finele a șese luni se socoteau 10.000 membri. Din Cork sgomotul miraculoasei opere de regenerare socială, împlinit de părintele Mathew, se răspândise în toată Irlanda. Toți câți sufereau de beție — și erau legiuni întregi — aflând că frații lor din Cork, recăștigaseră prin abstinencea sănătatea, bu-

nurile și fericirea, chemară la ei pe noul reformator. Incepă deci un turneu de conferințe în sudul Irlandei atrăgând la el mulțimea — care superstițioasă, atribuia ridicarea morală a compatrioților săi, nu abstinencei de băuturi alcoolice, ci puterii supranaturale a părintelui Mathew. La vocea sa, sute, mii de noi aderenți măreau listele. Înființă pretutindeni săli de lectură, unde din timp în timp se dădeau concerte nu artistice pentru că executorii erau dintre abstinencei, și în urmă fanfare de abstinence. O organizație așa de întinsă costă sume considerabile, și cesțiunea financiară fu îndată una din marile dificultăți ale noii mișcări.

Părintele Mathew da totul, crezând că aceeași dezinteresare va găsi și la bogății săi compatrioți. Această imprudență trebuia să aibe triste consecințe ascunse însă în urma succesului și entuziasmului pe care părintele continuă să-l dea. Trece în M. Britanie pentru a înainta și peste mare opera sa. Aci însă i se opune o barieră de neînving, în diferența de rasă, și peste puțin reintră în Cork orașul din insula sa natală, sărbătorit de întreg poporul.

Trei milioane de abstinencei în singură Irlanda, soarta poporului îmbunătățită, Inchisorile și azilurile aproape goale, mărturiseau o revoluție fără precedent în istoria lumii. Dar de acum începe era dificultăților și încercărilor de tot felul pentru păr. Mathew. Împărțind bani în toate părțile unde nevoia cerea și singur răspunzător de finanțele asociațiunii sale, ajunse într-o stare așa de critică, că fu închis pentru datorii. Îndată se organizează o adevărată subscripție națională, din al cărei fond fu eliberat, iar cu răstul își putu continua opera. O nenorocire nu vine niciodată singură, căci tocmai în acel timp o nouă calamitate se abătă asupra Irlandei, — boala cartofilor. Aceasta ne-ar face să rădem, dacă nu s'ar ști de cartofi că erau în acel timp singurul aliment al populațiunii sărace, singurul izvor al unei țări unde comerțul și industria erau restrânse asupra câtorva orașe de pe coastă. Listele de subscripție, organizate pretutindeni pentru ajutorarea sărmanilor, nu erau indetulătoare, căci măreau oamenii de foame, prin case și pe străzi iar supraviețuitorii semănau mai mult a animale. Părintele era în fruntea salvatorilor, vându tot ce posedă și tutrebându-se dacă mai trebuie să lupte, când D-zeu îi înăbușea sub pumnul mâniei sale. Suferința înăbușise înaltele sale aspirațiuni.

Atâtea nemulțumiri ruinau sănătatea reformatorului și fu atins de paralizie, el care se credea omul cel mai tare din Irlanda. Restabilit, munca-i părea penibilă și de sigur ar fi meritat repausul, dar se decise să plece în Stat. U., unde mai emigraseră milioane de Irlandezi din cauza foametei, sperând să găsească în acest cadru nou, o situațiune mai prosperă. Ar fi prea lung de povestit cei doi ani petrecuți în America, primirile entusiaste ce-i fură făcute, munca neobosită și sănătatea sdruncinată. Simțindu-și moartea aproape, dori ca ultimile zile să le petreacă în patria-i iubită. În Decembrie 1851 reintră în Irlanda, ducând sarcina celor 61 ani, semănând pretutindeni binele, dar într'un cerc mai restrâns. Când muri la 8 Decembrie 1856, toată Irlanda plângea și mai multe mii de persoane, însoțiau corpul la groapă. Ce suferință pentru Păr. Mathew, când ultima-i licărire de viață, avea asigurarea că va dispărea și opera pe care a văzut-o așa de frumoasă, pe care a visat-o durabilă și eternă! Conștiința însă îi era împăcătă căci luptase destul pentru împlinirea datoriei. Nereușita deplină, trebuie să o atribuim împrejurărilor din acel timp din Irlanda. Păr. Mathew se adresă numai inimii, vocea sa elocvu-

entă, excită entuziasmul auditorilor, dar nu eră în ei convingeri. Sentimentul poate să fie puternic, iresistibil uneori, dar din nenorocire nu durează. Din contră convingerea produsă de inteligență, bazată pe cunoștința oarecărui fapt este neclintită. Chestiunea alcoolismului, nu este nici ea pur științifică. Nu avem de detronat numai niște noțiuni false, ci să luptăm contra intereselor, contra unei coaliții formidabile în fața căreia știința este dezarmată și neputincioasă. Secretul victoriei constă dintr-o alăturare a două metode, dar odată faptele studiate, când e vorba de a le expune de a le răspândi să fim idealisti adresându-ne inimei, tot așa de bine ca și inteligenței, sentimentelor de solidaritate omenească de datorie care există cu mai multă sau mai puțină puternicie în toți oamenii.

Astfel, oricât de diferite ar fi metodele, Păr. Mathew, va rămâne modelul respectat de toți adversarii alcoolismului. Secretul forței este aceea ce-l însuflețește. Intreg devotat operei sale, indiferent intereselor personale, el s'a sacrificat cu totul. Erou pacinic, a arătat drumul, tuturor acelor ce vor veni după el. Cu cât îl vor întrebuița mai bine, cu atât vor îndeplini mai mult. Dar dacă se privește nu opera, ci omul, nu este unul care să-l fi intrăcut.

Toți acei ce-l vor urmă în luptă, să se incline în fața acestei mari figuri, să ia dela el lecții de curaj, de sfânt entuziasm, pentru-ca amintirea-i să rămână în veci respectată, neperitoare.

**Școala în luptă contra alcoolului.** La noi lupta în contra alcoolului doarme în leagănul indiferentismului sau mai bine zis conservatismului nostru. A fi abstinent înseamnă a te expune hazurilor și glumelor născocite în contra ta. Lumea de azi — deși înțelege rostul antialcoolismului — e cu mult mai înrădăcinată în ale beției, decât să se abțină de a bea. Ca învățitorul păcatelor lor le face bun serviciu așa poreclita „moderare,” sub scutul căreia pot săvârși cele mai deplorabile năsdăvănii. Considerând, că cu bătrânii puțină ispravă vom face, să ne îtoarcem privirea asupra școalei, asupra viitorului. Viitorul emanează din prezent. Soarta poporului nostru depinde dela starea și dezvoltarea școalelor de azi.

Mai sunt câteva zile până ce vom deschide iarăși porțile școalelor noastre spre a primi în îngrijire odraslele nobile ale neamului nostru. Învățătorul pe lângă cunoștințele de lipsă de cari împărtășește elevii săi, să silește a-i dezvoltă și trupește ferindu-i pe ei de ori ce lucruri și obiceiuri stricătioase corpului, ca astfel după terminarea școalei să poată zice „slăbutei v'am primit, și har D-lui voinici vă redau.” Între obiceiurile rele, ce stăpânesc societatea noastră, de sus până jos, locul de frunte se cuvine celui „de a bea.”

Contra acestui rău, acestui germen distrugător până azi, — în urma atâtor nizuințe și ordinațiuni. — cu măhnire și îngrijorare putem constată, că foarte puțin s'a lucrat.

Când mă cuget la acest fapt dureros îmi vine în minte, că învățătorul și cu aceasta e' tot așa, ca și cu gimnastică. Partea igienică în școalele noastre e neglijată, ba putem zice e și omisă, deși planul de învățământ o prescrie. Scris este că minte sănătoasă numai în corp sănătos poate exista. Omul bolnav și istovit nu poate învăța!

Așa au fost vremurile! Să acoperim păcatele trecutului în vâlul negru al uitării, ne propunem firm și neclintit, că vom repara cele venite în privința igienei școlare.

Un punct însemnat al igienei școlare este și demonstrarea influinței păgubitoare al alcoolului. În pri-

vința aceasta învățătorul își va începe activitatea de loc după înscriere. Va constată prin întrebări, cari dintre școlari au consumat alcool? cine le-a dat? place-le? etc. Orientându-se învățătorul asupra stării, va ști că întru cât sunt inficiați cei micuți de acest păcat ucigător și în proporțiunea atacării va folosi cuțitul curățirii acestei rane sociale.

Ocaziuni de a vorbi și a influența în privința aceasta asupra sufletului elevilor sunt destule. Se poate combate alcoolismul la ocaziune binevenită în religiune, exerciții de vorbire, istorie, geografie și mai presus de toate în științele naturale și economie (aici prescrie și planul de inv.)

Pentru-ca învățătorul să fie versat în cele ale luptei antialcoolice în primul rând să recere ca însuși să fie model înaintea elevilor, mai apoi se aibă cunoștințele necesare, căci *ex nihilo nihil* (din nimica — nimic). Pentru căștigarea cunoștințelor necesare în ale antialcoolismului recomand învățătorimei noastre cu toată căldura revista „Antialcoolul” din București, care apare sub redactarea profesorilor Dr. I. Cantacuzino, Dr. A. Obregea, Dr. I. Costinescu, Dr. M. Minovici. Să poate procură dela dl secretar de redacție Gheorghe M. Șterba București calea Stirbei Vodă nr. 66. Prețul abonamentului 3<sup>l</sup> cor. pe an.

Nr. 5/1910 E. G. B.

## Concurs.

Se publică concurs pentru unul ori două stipendii de 400 cor. anual din fundațiunea Elena Ghiba Birta pentru anul școlar 1910-1911 cu termenul de 14 zile dela prima publicare.

Indreptățiți la aceste stipendii sunt în prima linie rudenile testatoarei, iar recurenții neînruțiți, de religiunea gr.-or. rom. din comitatele Arad, Bihor, Bichiș și Cenad numai atunci se primesc, când lipsesc competenți dintre rudenii.

Recurenții au să-și înainteze cererile lor la adresa Comitetului administrativ al fundațiunii Elena Ghiba Birta în Arad, provăzute cu timbru de 1 cor. și instruite cu următoarele documente originale ori copii autentice:

1. Extras din matricula botezaților, provăzut cu clauzula parohului local, că și de prezent aparține bisericeii gr.-or. române.

2. Rudeniile mai au să adnexeze și informațiune familiară, prin care pot să dovedească, că sunt înruțiți cu testatoarea.

3. Atestat de paupertate dela direcția competentă, cu date pozitive despre starea materială a părinților și a recurenților. Acest atestat să fie confirmat prin subscrierea parohului local.

4. Testimoniu școlastic, că au absolvat cel puțin școala elementară cu succes, iar aceia, cari au ascultat deja cursuri la vre-o școală medie sau academie respective universitate, să dovedească, că au căștigat astfel de testimoniu, încât pot trece în cursurile superioare.

5. Certificat medical despre starea sanitară.

6. Dacă recurentul a întrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic, unde a fost, și ce purtare a avut.

7. Recurentul să arete specialitatea, la care, locul, unde are sa urmeze studiile, precum și dacă are ori ba alt stipendiu. Pentru cazul, că recurentul ar fi înscris deja la vre-un institut de învățământ, aceasta

să o dovedească prin certificat dela direcțiunea respectivului institut.

8. Fiecare stipendist este obligat, ca după terminarea studiilor să asigure comitetul administrativ, că îndată ce își va ajunge scopul dorit și îi va permite starea materială, va depune pentru totdeauna 50 coroane pentru augmentarea acestei fundațiuni.

9. Petițiunile lipsite de condițiunile de mai sus, ori sosite după terminul de concurs, nu se vor lua în socotință.

Arad, la 25 aug. (5 sept.) 1910.

Pentru comitetul administrativ al fundațiunei Elena Ghibă Birta:

Ioan I. Papp.  
Episcop.

## Aviz!

Candidații cu cvalificație **învățătoarea-scă**, precum și candidații cu cvalificație **pre-oțească** întru cât doresc să fie aplicați ca învățători suplenți, au să se însinue la Consistorul de aici în **timpul cel mai apropiat**. Dintre aceștia, ceice se însinue acum întâia oară pentru aplicație au să-și prezinte **tesmoniul de cvalificație în copie autentică** la vr'unul din oficiile noastre parohiale ori protopopești.

## Tabele de cetire

conform ordinațiunei ministeriale  
Nr. 76000/1907.

**Cu text românesc**, acomodate la orice metod **Cor. 6**—

**Cu text unguresc**, acomodate la orice metod **Cor. 4-80**

**Ambele după manuale aprobate de înaltul minister de culte.**

**90 bucăți tabele** la istoria naturală, tipărite în mai multe colori și întinse pe carton, **Cor. 40**—

Comandele se pot face la firma editoare:

**Librăria diecezană Arad.**

### Poșta Redacției.

Nedumeritului. Nu e greșală de tipar. Clasificările parohiilor atinse de D-ta sunt stabilite prin noul normativ.

## Concurs.

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățător dela școala conf. gr. or. română din comuna **Lalașinț**, protopresbiteratul Lipovei (Lippa) se publică concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala.”

Emolumentele sunt: 1. Salariul fundamental 1000 cor. 2. Cvincvenalele prescise de lege conform serviciului prestat în comună. 3. Cvarțir cu 2 chilii și o grădină de 1200□ intravilan, 4 lanță estravilan în gunoște și 400□ din grădinele mari. 4. Pentru participarea la conferințele învățătoarești și a reuniunii în total 50 cor. 5. Scripturistica 30 cor. Dela înmormântări până la 7 ani 40 fil. dela 7 ani în sus 1 cor., cu liturgie 2 cor. Pentru familiașul școalei 64 cor. 6. După pământul ce beneficiază învățătorul ce se va alege va suportă dările prescise. Pentru încălzirea școalei cu cărașie cu tot 300 cor. Alesul va avea a prevede afară de școala cotidiană și instrucția elevilor dela școala de repetiție precum și conducerea ambelor strane și a cântă cu elevii în și afară de biserică fără alta remunerație.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți ca recursurile lor ajustate conform regulamentului ordinarilor în vigoare adresate comitetului parohial din Lalașinț să le substearnă Pr. On. oficiu protopresbiteral în Lipova (Lippa) (Temes m.) având totodată a se prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Lalașinț pentru a-și arată desteritatea în cântare și tipic. Recurenții cari vor putea dovedi că sunt apți pentru a instrui și a conduce cor vocal vor fi preferiți.

Lalașinți 22 august (4 septembrie 1910.)

Stefan Mihailovici  
not com. par.

Ioan Hădan  
preș. com. par.

În conțelegere cu: *Ioan Cimponeriu* adm. protopopesc.

—□—

1—3

Prin aceasta să publică concurs pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala gr. or. rom. din **Nagykomlós (B-Comloș)** devenită vacantă prin pensionarea învățătorului Nicolae Popovici cu termin de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala.”

Salariul împreunat cu acest post este:

1. Salar fundamental 1000 cor. anual în bani gata.  
2. Cvarțir constatator din o chilie, tindă, cămară, podrum, pod, grajd, cocină și grădină intravilană 400□ st.

3. Cvincvenalele prescise de lege să compută numai după un serviciu de 5 ani neîntrerupt în această comună.

4. Dela înmormântări, unde va fi poștit, 80 fileri.  
Alesul învățător e îndatorat a îngriji pe spesele proprii de ținerea în curățenie a locuinței sale în partea din lăuntru, a conduce — fără altă remunerațiune — strana dreaptă și a instrui băeții în cântările bisericesti.

Dela recurenți să recere cvalificațiunea inv. prescisa de lege și atestat despre capacitatea de a putea instrui și conduce corul.

Ceice doresc a ocupa acest post inv. vor avea a-și înaintă recursurile ajustate conform Regulamentului și adresate comitetului parohial gr. or. rom. din Nagy-

komlós (B. Comloș) oficiului ppopesc din Nagykomlós (B. Comloș) cōttul Torontal' având a se prezenta în cutare duminică ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Din ședința comitetului parohial gr. or. rom. ținută în Nagykomlós (B. Comloș) la 22 august (4 sept) 1910.

*Nicolae Olărescu*  
v. preș, comit. par.

*Iulian Popescu*  
notar comit. par.

În conțelegere cu: *Mihailu Păcătian* adm. protopopesc.

—□—

1—3

Prin aceasta se publică concurs repetit pentru îndeplinirea parohiei de cl. III-a Vârciorog, protopresbiteratul Peșteșului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala,” conf. ord. Ven. Consistor Nr. 2981/313 B 1909, — pe lângă următoarele emolumente: 1. Casă parohială. 2. Pământ arător și fânaș, 8 jugh. catastrale. 3. Competința de bir dela 100 numere de case, câte o merță de cucuruz sfârmat, sau câte 1 cor. bani. Se observă că atât din bir, cât și din pământul parohial, din trei părți, o parte este a cantorului; iar din bir a noua parte din zece e a crâșnicului. 4. Venitele stolare dela înmormântare mică 1 cor. 20 fil. mare 6 cor. dela oameni săraci, după norma ștolară în vigoare. Dela înmormântări mari, unde se pofteste stâlp, predică, cu 12 evanghelii pe drum, dela 10 cor. în sus, după norma ștolară. — 5. Dela feștării 40 fil. dela maslu 1 coroană. 6. Întregirea dotației dela stat conform venitelor deja fașionate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta subscrisului adresate comitetului parohial, în termenul concursual, ajustate regulamentar, — iar cu stricta observare a §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în sfânta biserică din Vârciorog spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

*Comitetul parohial.*

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu* protopresbiter.

—□—

2—3 gr.

Pentru îndeplinirea definitivă la următoarelor stațiuni învățătoresci se publică concurs cu termen de alegere după 30 zile dela prima publicare.

1. Căpâlna, salariul 600 cor.
2. Craiova, în bani 300 cor. 4 jug. pământ 12, cubule bucate, și 8 stânjini de lemne.
3. Dumbrăvița de codru, 500 cor.
4. Hășmaș-Urviș: 196 cor. 20 șinice bucate, lemne după trebuință.
5. Groși-Bârzești: 88 cor. 15 $\frac{1}{2}$  cubule bucate, 8 orgii de lemne.
6. Mărăș-Secaci: 222 cor., 8 orgii lemne, 16 cubule bucate, câte 1 litră fasole și câte 100 porții de fân și pae.
7. Susag-Tâlmăciu: 400 cor., 20 cubule bucate.
8. Ursad: 500 cor.
9. Urvișiu de Biușiu: 500 cor.

Cătră aceste beneficii sunt a se compută și stolele cantoralii uzuatate cu locuințe și grădine de legume. Din lemne se vor încălzi și salele de învățământ. Întregirea salarelor și evincvenalelor se va cere dela stat.

Reflectanții au a se prezenta la sf. biserici din comunele unde voiesc a competi spre a cânta; iar recursurile instruite conform prescrișelor § 58 din Re-

gulam. școalelor poporale, sunt a se înainta la subscrisul în F. Györös.

Pentru comitetele parohiale: *Petru Serbu*, protopop. 2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala gr. or. română din Apatel român, protopresbiteratul Orăzii-mari se escrie concurs cu termen de recurgere 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1. Bani gata 1000 de coroane și anume 600 cor. dela comuna bis. iară 400 de cor. dela stat. 2., cvartir liber cu grădină 3., stolele uzuatate. Alesul învățător e obligat a provedea cantoratul în și afară de biserică, a instrua școlarii în cântări și ceremoniile bisericesti fără altă remunerașune.

Reflectanții în termen legal au a-și înainta recursurile ajustate conform regulamentelor în vigoare P. O. oficiu protopresbiterat gr. or. rom. în Oradea-mare și în atare duminică ori sârbătoare au să se prezinte în sf. biserică din Apatel român pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

*Comitetul parohial.*

În conțelegere cu mine: *Toma Pacala* protopop inspector școlariu. 2—3

—□—

2—3

Pe baza autorizării Ven. Consistor diecezan de sub nrul 4431/1910, pentru îndeplinirea parohiei a doua din Petriș, devenită vacantă prin moartea fostului preot Ioan Popovici, prin aceasta se publică concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala.”

Parohia este de clasa a II-a.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Jumătate sesie de pământ, parte arător, parte fânaș. 2. Birul și stolele legale. 3. Întregirea din vistieria statului.

Văduvei și orfanilor minoreni rămași după reposatul preot li se susține dreptul garantat în §-ul 26 al Regulamentului pentru parohii.

Doritorii de a ocupa această parohie săși trimită recursurile lor ajustate conform regulamentului în vigoare și adresate comitetului parohial din Petriș, Oficiului pprezbiterat din Mariaradna, iar dâșșii să se prezinte — pe lângă stricta observare a dispozișunilor regulamentare în Sta. biserică diu Petriș, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Din ședința comitetului parohial ținută la 18/31 iulie, 1910.

*Comitetul parohial.*

În conțelegere cu: *Procopiu Giulescu*, protopresbiter. 2—3

—□—

2—3

Pentru ocuparea postului de învățător la școala din Soborșin, post devenit vacant prin penzionarea învățătorului Protasie Givulescu se publică concurs cu termenul de recurgere de 30 zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala.”

Emolumentele încopciate cu acest post sunt: 1. Salar fundamental cor. 1000. 2. Relut de lemne cor. 70. 3. Folosința alor 10 jug. pământ estravilan. 4. Competința de lemne din pădurea urbarială după  $\frac{2}{4}$  sesiune de pământ, diu care se va încălzi și sala de învățământ. 5. Ștolele uzuatate de cantorat. 6. Cvartir liber și grădină.

Postul este a se ocupa la 1 octomvrie n. a. e. Învățătorul ales este îndatorat a provedea strana fără nici o altă remunerașune.

Dela recurenți se cere, să producă testimoniul despre absolvarea alor 4 clase medii sau civile, testimoniul de

evaluațiune învățătorescă cu calcul „distins“ și atestat, că sunt capabili a conduce cor.

Doritorii de a ocupa acest post se avizează, ca recursurile lor ajustate conform regulamentului și adresate comitetului parohial din Soborșin să le trimită oficiului protoprezbiteral din Mariaradna, iar dâșii să se prezinte în sta biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat în ședința dela 15/28 august 1910.

*Comitetul parohial*

În conțelegere cu: *Procopiu Givulescu* protopresbiter, inspector de școale.

—□— 2—3

Cu termin de 30 de zile dela prima publicare în foaia oficioasă se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante **Drăgănești-Belegeni**.

Emolumente: pământ parohial cu un venit de 121 coroane 50 fl., stole 64 cor. cvartir liber și grădină, întregirea dela stat.

Pot recurge cei îndreptățiți pentru întregirea superioară a dotațiunii de stat.

Recursurile instruite conform regulamentului sunt a se înainta oficiului protoprezbiteral din Vascău (Vaskoh), iar recurenții se vor prezenta în vreo duminică ori sârbătoare la biserică parohială pentru a-și arăta desteritatea în oratorie și rituale.

Dat în Drăgănești la 3/16 august 1910.

*Comitetul parohial*

Cu consenzul meu: *Adrian P. Deseanu*, protoprezbiter.

—□— 3—3

Amăsurat decisului Venerabilului Consistor arădan de datul 3/16 august a. c. Nr. 1654/144. B. pentru parohia **B. Bogoz**, de a III clasă se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1. Pământ arătoriu de 16 cubule. 2. Competință de pădure și pășunat 8 holde. 3. Casa parohială. 4. Stolele îndatinate. 5. o zi de lucru de fiecare Nr. de case, sunt 50 căși. a. 1. cor. 20 fl. 6. Întregirea dotațiunii dela stat.

Reflectanții au a se prezenta la sf. biserică spre a-și dovedi desteritatea în celea rituale, având recursurile lor adresate comitet. parohial a le trimite la subscrisul în F. Györös.

B. Bozog la 20 iulie 1910.

*Comitetul parohial.*

În conțelegere cu: *Petru Serbu*, protopop.

—□— 3—3

Pe baza rezoluțiunii Venerabilului Consistor arădan de datul 3/16 august a. c. Nr. 1716/148. B. pentru îndeplinirea parohiei vacante **T. Cărand** de clasă a II se publică concurs din Oficiu cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Venitele parohiale sunt: 1. Pământ parohial 12 jughere catastrale; 2. Bir câte o jumătate măsură cucuruz sfărmat dela 150 Nre de căși; 3. Stolele îndatinate; 4. Întregirea dotațiunii dela stat; De locuință se va îngriji alesul preot, carele va avea a suportă toate dările publice pentru pământul parohial. Preotul va fi îndatorat a providea catehizarea elevilor dela școală gratuit.

Recurenții au a se prezenta la sf. biserică spre a-și dovedi desteritatea în celea rituale, iar recursurile adresate comitetului parohial, au a le trimite în termin concursual la subscrisul în F. Györös.

F. Girișiu la 9/29 august 1910.

*Petru Serbu*,  
protopop.

—□— 3—3

Pe baza autorizării primite dela Venerabilul Consistor sub Nr. 2114/910 prin aceasta escriu concurs

din oficiu pentru îndeplinirea parohiei a doaua vacantă din **Murani** (pprezbiteratul Timișorii) cu termin de 30 zile dele prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Beneficiul se compune din folosirea sesiunii parohiale, stolele și birul legal, cum s'a prestat și până acum. Eventuala întregire a dotației din vistieria statului o va primi alesul conform evaluațiunii sale. Dările publice după beneficiu le va purta alesul.

Dela recurenți se cere evaluațiunea prescrisă prin Regulament pentru parohii de clasă primă. Recurenții vor avea să se prezente în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală pe lângă observarea §-ului 33 din Regulament. Recursurile sunt a se trimite la subscrisul oficiu.

Timișoara, 10/23 august 1910.

*Oficiul pppezbiteral gr.-or. rom. al Timișorii*

*Dr. Tr. Putici*,  
pprezbiter.

—□— 3—3

Pe baza rezoluțiunii Venerabilului Consistor dto 30 iulie (12 august) 1910 Nr. 4084/1910 se escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei **Herneacova** (pprezb. Timișorii) cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Beneficiul se compune din folosirea unei jumătăți de sesiune parohială, stolele și birul legal precum și folosirea cășii parohiale. După acest beneficiu dările publice le va suportă alesul. Jumătate de sesiune parohială pe timp de zece ani Ven. Consistor prin rezoluțiunea Nrul 7794/909 a cedat-o comunei bis.

Parohia fiind de clasă a II-a dela recurenți se pretinde evaluațiunea cerută prin Regulament pentru parohii de clasă a doaua. Alesul numai după zece ani va putea cere, să intre în beneficiu și a celeilalte jumătăți de sesiune parohială. Reflectanții vor avea să se prezinte în sf. biserică din loc pe lângă observarea §-ului 33 din Regulament spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală. Recursurile sunt a se trimite la P. On. oficiu pppezbiteral în Timișoara (Temesvár-Gyár.)

*Comitetul parohial.*

Cu conzenzul pppezb.: *Dr. Tr. Putici*.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasă a II-a din comuna **Birchiș**, devenită vacantă prin moartea preotului **Dimitrie Marcu** în protoprezbiteratul Lipovei, în urma decisului Venerabilului Consistor de dto 18/31 martie a. c. Nr. 1042/1910 cu termin de 30 zile dela prima publicare în foaia diecezană, „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu aceasta parohie sunt:

1. Sesiunea parohială în estenziunea ei de astăzi, parte arător parte fânați, și una grădină intravilană, după cari alegândul preot va avea să solvească dările publice.

2. Birul preoțesc dela parohieni în sumă de 138 coroane.

3. Stolele legale.

4. Întregirea dotațiunii preoțești dela stat, după evaluațiunea alegândului paroh.

Alegândul preot este îndatorat a catehiza în școalele confesionale din **Birchiș** fără altă remunerațiune.

Recurenții sunt avizați ca recursurile lor instruite conform §. 13 din „Statutul organic“ și §. 32 din Regulamentul pentru parohii și cu documentele de evaluațiune până la terminul susindicat să le subștearnă P. On. oficiu protopopesc din Lipova (Lippa) precum și că, pe lângă stricta oaservare a dispuze-

țunilor § 33 din Regulamentul pentru parohii, să se prezinte în vre-o duminică ori sărbătoare în sfânta biserică din Birchiș spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorice.

Birchiș la 12/25 iulie 1910.

*Ștefan Bordoș,*  
preș. comit. paroh.

În conțelegere cu: *Ioan Cimponeriu,* ad. protop.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător la școala confesională gr.-or. rom. din Răchita, protoprezbiteratul Belințului, se escrie concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. În bani gata 730 coroane. 2. Dela 150 numere de casă câte 15-litre de cucuruz = 2250 litre de cucuruz în boambe, prețuite în 235 cor; 3. Un jugăr pământ arător, prețuit în 35 coroane, după care alesul va solvi dările; 4. Stole cantonale: dela înmormântare simplă 1 cor. cu liturgie 2 cor.; 5. Locuință în natură cu supraedificate și intravilan lângă ea; 6. Pentru scripturistică 10 cor.; 7. Pentru conferință, dacă participă, 20 coroane.

De încălzirea și curățirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească.

Alesul e dator, să țină și școala de repetiție, să conducă strana și să învețe pe școlari cântările bisericești, fără altă remunerație.

Preferiți vor fi dintre reflectanți cei cu pregătiri mai bune și cei cari se angajază, să conducă gratuit corul bisericesc și să instruiască pe școlarii din cele 2 clase din urmă și pe adulți glasurile.

Anii de serviciu din alte locuri nu se vor socoti la cvinvenale.

Alesul e obligat a și ocupa postul îndată după ridicarea la valoare a alegerii.

Petițiile concursuale, ajustate în regulă, se adresează comitetului parohial din Răchita, pe calea oficiului protopopesc din Belinț (Bélincz, Temes-megy) și în lăuntru termenului concursual, sunt poștiți a se prezenta într'o duminică sau într'o sărbătoare, în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Concurenții, cari sânt de mai mulți ani în funcție, au să producă și atestat de serviciu dela protopopul concernent și declarație în scris că, cu începere de când pretind cvinvenale.

*Comitetul parohial.*

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sârb,* pprezbiter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător dela școala gr. or. română din Buntești protopopiatul Vascoului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. În bani gata 400 cor. 2. În naturale 404 cor 32 fil. și anume: a) 8 cubule de bucaté: grâu și cucuruz, b) 8 stângeni de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ, c) dela tot numărul de casă câte una porție de fân un fuior și una iție de fasole, d) usufructul alor 4 holde catastrale de pământ și e) stolele cantonale dela 115 numere de case.

Pentru întregirea salariului la 1000 coroane s'a înaintat rugare la Înaltul guvern. Cei zeloși pentru a înființa și conduce cor vocal, vor fi preferiți.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați a-și înainta recursul în termen legal adresat comitetului parohial din Buntești pe calea Mult Onoratului oficiu protopopesc al Vascoului și până la termen a se prezenta în vre-o duminică ori sărbătoare la s. biserică pentru a-și dovedi desteritatea în cant. și tipic.

Din ședința comitetului parohial din Buntești ținută la 18/31 iuliu 1910.

Pentru comitet:

*Terentiu Pap*  
par. preș. com.

Cu consenzul meu: *Adrian P. Deseanu* protopresbiter.

—□—

3—3

### Licitațiune minuendă.

Pentru repararea școalei de fete din Sarcia română, în urma încuviințării Ven. Consistor de sub Nr. 3024/902 se publică concurs de licitațiune minuendă pe ziua 29 august 11 septembrie 1910.

1. Prețul exclamării conform preliminarului de spese este de 1149 cor. 53 fil.

2. Licitanții au să depună ca vadiu în bani gata ori în hârtii de valoare acceptabile 20% din prețul de exclamare.

3. Planul și preliminarul de spese și condițiunile speciale de licitare se pot vedea la oficiul parohial din loc.

4. Licitanții nu pot pretinde diurne ori spese de călătorie pentru participarea la licitațiune.

Din ședința comitetului parohial din Sarcia română ținută la 7/20 august 1910.

*Pavel Moisa*  
președinte

*Iosif Nestorovici*  
notari

În conțelegere cu: *Mihail Păcățian* adm. protopopesc.

□—

2—2

Compactor român în Arad

**Iustin Ardelean**

Strada Weitzer János Numărul 13.



Execută grabnic și prompt tot felul de lucrări, ce se ating de aceasta branșe. Legătură fină și durabilă. Serviciu prompt și prețuri moderate

